



NOLAKOAK IZANGO GARA?

(→) Gizakiaren eboluzioak abiadura handia hartu duela diote **ikerlariek**. Teknogieek, ingeniariak eta genetikoak edota ingurumenaren aldaketek eragin itzela (→) izango omen dute **eboluzioan**. Nolakoa izango da etorkizuneko gizakia? Hipotesi batzuk aztertu ditugu.

Homo sapiens espezie gaztea (←) da, 200.000 urte baino ez ditugu. Milurtekoak joan milurtekoak etorri, aldatzen ari gara, gure arbaso Australopithecus-ek eta Neanderthal-ek egin zuten bezala. Izan ere, gizakiaren eboluzioan **zerbait** ez da (←) aldatu: inguruak eskainitako bizi baldintzei egokitzeko gaitasuna. Gaur egungo bizi baldintzek eta gure arbasoenek ez dute antzik: etxe erosoetan bizi gara, puntako komunikazio tresnak erabili ohi ditugu, eta **denbora laburrean** edozein tokitan (←) egon gaitezke. Gainera, teknologiari eta zientziari esker, **lanerako** sistema adimentsuak (←) sortu ditugu, eta **gaixotasunak** sendatzeko (←) erraztasuna dugu. Txanponak badu alde iluna, ordea: gaur egun ingurua gure neurrira eraldatzeko gauza gara, eta horretan, zoritxarrez, ingurumena **kaltetzen** ari gara (←): kutsadura, basamortu bilakatzea, glaziareen urtea...

Antropologo arabera, gizakiaren eboluzioa **ingurumenaren aldaketarekin** estu lotuta **dago** (←) (←) (←), eta **ingurumena** aldatuz (←), gizakiak gure eboluzioa baldintzatzen ari garela diote. Hori dela eta, eboluzioari buruzko hipotesi erabat ezkorrek daude. Esaterako, Francisco Carrillo biologoak dioenez, "planetak irauten badu, **gauza bat** gerta liteke (←): lurra **bizitzeko ezegokia** bihurtzea (←). Ondorioz, goseteak, izurriteak eta gerrak izango dira, eta polulazioa **asko** gutxituko da (←). Bizirauten dutenek bizi baldintza eskasak izango dituzte: ur falta, mutazioak...". Era berean, kulturalki **atzera** egingo du (←) gizakiak. "Homo mutantis" deituko diogu Carrillok proposatutako gizaki horri.

BESTELAKO TEORIAK

Zorionez, teoria baikorrak ere badaude. Esaterako, Henry de Lumley irakasle frantziarrarena: "Ingurumenaren aldaketari aurre egiteko gauza izango da gizakia. Zientziak eta teknologiak **tresna ugari** emango dizkigute (←): **gainpopulazioa** saihesteko (←), **eguraldia** kontrolatzeko (←)...". Gure espezieak **aurrera** egingo du (←) Lumley-en hipotesiaren arabera; baina, horretarako, gure bizimoduan **aldaketa batzuk**

egin beharko ditugu (↩) **bizi baldintza berrietara** egokitzeko (↩). Batetik, elikadura hobetuko dugu: barazkiak eta fruituak nagusituko dira gure dietan. Horrez gain, **kirol gehiago** egingo dugu (↩). Ondorioz, fisikoki ere aldaketak izango dira gizakiongan: burua handituko zaigu, garaiagoak eta sendagoak izango gara... Gainera, **heldutasunean** haurtzaroko zenbait ezaugarri (↩) mantenduko ditugu: gorputz adarretako malgutasuna eta eguraldira egokitzeko gaitasuna, esaterako.

Bada (➡) azkarragoak izango garela dioenik **ere**. Horra hor "homo hipoteticus"-aren ezaugarri nagusiak. Hala ere, Lumley-ek **aurreikusi du aldaketok** gauzatzeko (↩) 50.000 urte igaro beharko direla (↩).

HAINBAT HIPOTESI

Gizaki eta ordenadore nahasketa: Etorkizunean, teknologiari eta ingeniari genetikoa esker, adituek **diote** gizakiok eboluzioa gidatzeko gauza izango garela (↩). Tattersall AEBetako paleontologoak dioenez, "gure espeziea gidatu edo beste espezie berri bat sortzeko aukera izango dugu". Batetik, **laster** gizakia bere genoma —gizakion mapa genetikoa— aldatzeko gauza izango da (↩). Hau da, geneak aldatu eta espeziea 'hobetu' ahal izango du. William Calvin AEBetako neurologoaren aburuz, hala ere, "gizakiaren eboluzioa mugatua da, eta beraz, baliteke askoz gehiago hobetzeko **aukerarik** ez izatea (↩)". Bestalde, Kurzweil Technologies zentroko zuzendari Ray Kurzweilek **bestelako espeziea** iragarri du (↩), gizakia eta ordenadore nahasketa: "Homo ciberneticus"-a.

"Homo Spacialis": XX. mendean **espazioaren konkistari** ekin genion (↩), eta etorkizun hurbilean, **Martitzera bidaiak egitea** aurreikusi dute (↩)(↩). Beraz, litekeena da **gizakiok** espazioa (↩) kolonizatzea. Gaetano Rotondo irakasle italiarrak dioenez, "espaziora joaten direnek ez dute bizimodu erraza izango; izan ere, grabitaterik gabe bizitzera ohitu beharko dute. Erabat aldatuko dira, **mutazioak** jasango dituzte (↩), eta ezingo dute lurrean bizi direnekin ugaltu". Honako ezaugarriak **izango lituzkete** espazioan luze egondakoek (↩): begi gorriak, zainez betetako kopeta eta aurpegia, buru handia, ipurdi txikia eta zimurrik ez. Hezur ahulagoak lituzkete eta anemia espaziala izeneko gaixotasuna izateko arriskua lukete.

Eta Lurrean geldituko liratekeenak? Honakoak adituek iragartzen dituztenak:

Eskuak: Leunduz joango dira; gero eta gutxiago (➡) lan egingo dugu **eskuekin**. Behatz finagoak izango ditugu, azazkal motzagoak eta azala sentiberagoa. Hatz lodiak (➡) mugikortasun handiagoa **izango du**.

Burua: Burua handitu egingo zaigu. Buru-hezurra **esferikoagoa** izango dugu (↩), eta neurona gehiago izango ditugu. Ondorioz, informazio gehiago gorde ahal izango dugu.

Ile gutxiago: Ilea **galtzen** segituko dugu (**↩**), gorputzean zein buruan. Zergatik? Gure etxeetan mikroklima sortzeko aukera izango dugulako.

Aurpegia: Hortzak **gero eta txikiagoak** izango dira (**↩**), lan gutxiago egin beharko dutelako. Ahoa ere txikiagoa izango da. Masailezurak estuagoak izango dira, eta kopeta zabalagoa. Begiak **antzekoak** izango dira (**↩**); izan ere, nahikoa perfektuak direla diote adituek.

Belarriak: Gure entzumen sistema nahiko ahula da eta (**➡**) zaratak kaltetu dezakete **entzumena**. **Zaradari** aurre egiteko (**↩**), belarriak luzatu eta findu egingo dira eta mugikorrak izango dira.

GAZTEZULO (moldatua)